

Af *Valbak* til arbejdsministeren:

„Vil ministeren lade foretage en analyse af gældende praksis ved nedsættelse af kommissioner og udvalg med det sigte at overveje forslag til indførelse af fastere principper for udformningen af kommissorium og for kommissioners og udvalgs sammensætning?“

Skriftlig begrundelse:

Hvert år ofres en betydelig arbejdsindsats i offentlige kommissioner og udvalg. Store reformer bliver ofte resultatet af dette arbejde. Imidlertid kan man få på fornemmelsen, at tilrettelæggelsen af dette arbejde ikke altid står mål med den betydning, det må tillægges.

Det er karakteristisk, at udvalgsarbejde i Sverige er lagt langt mere systematisk til rette og foregår efter helt andre principper end her i landet. Det er endvidere karakteristisk, at der foreligger et betydeligt materiale til belysning af, hvordan arbejdet rent faktisk foregår.

Herhjemme har vi ingen fast praksis, og vi ved meget lidt om, hvordan det foregår. Jeg finder det derfor ønskeligt, at der foretages en analyse af den danske praksis.

Formålet skulle være at analysere grundlaget for udvalgsnedsættelse. Foreligger der i det enkelte tilfælde et tilstrækkeligt materiale til en stillingtagen til behovet for det enkelte udvalg? Gøres der tilstrækkeligt meget ud af kommissoriet for udvalgene? Endvidere kunne det være ønskeligt at overveje udvalgenes sammensætning. I hvilket omfang er det ønskeligt, at den politiske vurdering sker i selve udvalget, og i hvilket omfang er det ønskeligt at få „ekspert“-betænkninger som grundlag for en politisk stillingtagen?

Jeg tør ikke sige, hvilke resultater der kan nås, men jeg føler mig overbevist om, at selv beskudte reformer vil være af stor betydning.

Dels kan det spare en betydelig arbejdsindsats, dels kan det betyde et bedre grundlag for den politiske beslutningsproces.

Arbejdsministeren (Lauge Dahlggaard):

Jeg er enig med hr. Valbak i, at den praksis, der anvendes ved nedsættelse af kommissioner og udvalg, er et væsentligt problem, fordi de største reformer, vi gennemfører herhjemme, ofte tager deres udgangspunkt i kommissionsarbejder. Socialreformkommissionen og kommunallovskommissionen er eksempler herpå.

I forbindelse med disse to kommissioner vil jeg gerne understrege, at de begge to har haft egentlige sekretariater med folk, der ikke har beskæftiget sig med andet end kommissionsarbejdet, og her ligger måske nok en væsentlig del af effektivitetsproblemet i kommissionsarbejdet. Jeg er også enig i, at udformningen af kommissorium og sammensætningen af en kommission eller et udvalg kan have afgørende betydning for hele arbejdet. Kommissioners nedsættelse og fastlæggelsen af kommissorium og medlemskreds er da også typiske regeringsafgørelser.

Derimod er jeg mere tvivlende over for, om det er muligt gennem en generel analyse af gældende praksis ved nedsættelse af kommissioner og udvalg at nå de helt store resultater. Baggrunden for de enkelte kommissioners nedsættelse, afgørelsen af, hvor detaljeret kommissoriet skal være, hvilke grupper der skal være repræsenteret i de enkelte udvalg, vil variere så meget fra kommission til kommission, at det nok vil være vanskeligt at opstille generelle retningslinjer. Der er nu engang forskel f. eks. på de to kommissioner, jeg lige har nævnt, og de mere teknisk betonedede udvalg og kommissioner, som skal se på juridiske specialproblemer. Jeg tror heller ikke, det er muligt generelt at fastlægge, om en politisk vurdering bør eller ikke bør foregå i kommissionerne.

Den svenske ordning fremhæves ofte som et forbillede, men kan dog have visse svagheder. Ser man på tidsfaktoren, er de svenske udredninger næppe hurtigere end de danske, og når betænkningerne foreligger, skal man igennem en omfattende og i al-